

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinó-bazár
épület.Az előfizetési pénzek és hírde-
tések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számitással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot ér-
deklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.

Egyes szám ára 20 fillér.

Zászlószentelés.

A zászló mindenkor az összetar-
tozás, az egymást megértés, mond-
hatni a becsület szimboluma volt. Had-
történetileg eleinte ugyanis a menet
irányát jelezte, miért is elől vitték,
ami tehát azt mutatta, hogy követni
kell, s ezért gyáván cserben hagyni
sohasem szabad, egy ez a becsület-
séggel. — A spártai paizshoz fűződött
jelmondat, vagy ezzel — vagy ezen,
jelmondata lett a zászlónak is — meg-
tizedelték azt az ezredet, mely gyáván
elfutott szent lobogója alól. A hozzá
való törhetlen ragaszkodás varázst,
bizonyos misztikus fényt adott a zászló-
nak, a négyszögű selyemdarab az eszme
szimboluma lett, beszédes jelképe az
alája tartozók érzelmeinek. S szaporod-
tak a zászlók, a hadseregtől átvették
a czéhek, egyletek, jelezni akarva, hogy
ők is élnek és halnak eszményeikért
s ma már általános szokás, hogy saját
zászlója alá tömörüljön minden társa-
dalmi egyesület s legkivált az eszmé-
nyekért leginkább rajongó, az azokat
mintegy képviselő, lelkes tanuló ifjúság.

Ünnep, örömnépnep azért minden
zászlószentelés.

Ilyen örömnépnep lesz legköze-
lebb a szekszárdi állami főgimnázium
derék ifjúságának. Gróf Apponyi Gé-

záné szül. Széchenyi Paula grófnő
zászlóanyai védnöksége alatt f. hó 21-én
avatja fel új selyemzászlóját, amelyet
a tanulóifjúság részére az intézet ki-
váló szellemi vezére, Wigand János
igazgató a közönség áldozatkészségéből
szerzett be.

Az előjelekből ítélve, fényes, na-
gyobb szabású ünnepség lesz ez, me-
lyen nemcsak a vármegye legillusztri-
sabb elemei lesznek jelen, de amelyen
a legnagyobb valószínűség szerint
Apponyi Albert gróf, a közoktatásügyi
miniszter is képviselteti magát.

A szekszárdi állami főgimnázium,
ez az előkelő kulturintézményünk, fenn-
állása óta egy alkalmon kívül, a mikor
egy kis ifj. segítőalapot teremtett, alig
fordult kérelemmel a közönséghez. In-
kább adni szeretett. A rábizott ifju-
ságot állandóan nagy gonddal vezette,
évről-évre kiváló színvonalon álló, igen
gondosan előkészített ifjúsági előadá-
sokkal, ünnepélyekkel gyönyörködtette
a közönséget. Különös figyelemre, szé-
leskörű és a legmelegebb pártfogásra
tarthat tehát számot, midőn most azt
kéri, hogy a közönség mennél számo-
sabbban és bensőbbben vegyen részt ezen
a zászlószentelési ünnepen s tegye men-
nél emlékezetesebbé annak a jelvény-
nek a felavatását, a mellyel a vezető-
ség az ifjúság vallási, erkölcsi és haza-

fias érzelmeinek a szokottnál nagyobb
lendületet kíván adni s ezt az érzelmet
állandóan táplálni, fejleszteni, fokozni
óhajtja.

Rajta tehát, aki csak teheti, ne
maradjon el erről a szép, lélekemelő
ünnepségről. A fiatalságnak kedves,
vonzó az ő lángolása, eszményekért
hevülése. A fiatalos tüzet, lelkesedést
ezért elfojtani nem szabad, sőt az
ifjúság minden ilyen irányu, nemes
mozgalmát támogatni nemcsak a leg-
szébb hazafias cselekedet, de mind-
nyájunknak hazafias, legszentebb köte-
lességünk, mert az ifjúságé a jövő, tehát
voltaképpen a fiatalság a — haza sorsa.

Az ünnepség szép változatos pro-
gramját itt közöljük:

1. 9 órára gyülekezés a főgimnázium
tornacsarnokában, a honnan a főgimnáziumi
ifjúság a zászlóval a tanári testület, a koszo-
rus leányok és kísérő urak, valamint az egy-
begyűlt vendégek kíséretében a vármegye
házában a zászlóanya elé vonul. 2. A vár-
megyeháza közgyűlési termében a zászlóanya
üdvözlése s azután átvonulás a belvárosi
róm. kath. templomba. Itt: 3. 10 órakor
istentisztelet; a szt. misét mondja és a zász-
lót felszenteli Fekete Ágoston tolnai prépost;
felavató beszédet tart Szabó Géza főgimnáz-
iumi hittanár. 4. Ennek végeztével ünne-
pélyes levonulás a főgimnázium udvarára a
folytatólagos felavatásra. Ennek pontjai: 5.
Himnusz. Éneklí a főgimnázium ifjúsága. 6.
Göde Lajos reform., Reichert Gyula evang.,

TÁRCZA.

Pünkösöd.

(A „Mariska-dalok”-ból).

I.

Hogy meghódíthassák a nagy világot,
Lelkükbe a Szentlélek alászállott —
S erősek lettek az apostolok,
Az ige győzött s megváltást hozott

Ma a kik a nagy Eszmét hirdetik,
Nem üldöztetés sorsuk már nekik;
Hintóba járnak, palotába laknak —
S próféták köztük csak ritkán akadnak.

II.

Pünkösdi hangnak szomorú ez kissé,
Az ünneplésbe komor hangot visz bé.

Örül mindenki közeledő nyárnak,
Piros cseresznyének, pünkösdi rózsának.

Hát mért legyen komor a hang csak minálunk?
Ügy-e, édes feleségem, ne politizáljunk?

Nyujtsd ide hozzám kis cseresznye-ajkad
S engedd, hogy csókot rá számtalant adjak.

Hadd nyíljék tőle arconon a rózsá,
Mikéntha pünkösöd szép virága volna!

HONTHY ISTVÁN.

Valami a sirról és az örök életről.

Irta: Bodnár István.

Ez a hét nem volt alkalmas reá, hogy
a keresztyéni megnyugvás mindenestre fen-
sleges, felemelő érzelmeit váltsa ki lelkemben.
A sorssal, a világgal való megelégedés
bizonyára a legszebb életbölcsesség; e héten
azonban bevallom, böles nem voltam, mert
elégedetlen voltam. Elfogott a rezignáció,
valami ködös melancholia, bágyadt, fásult
érzelmek ülték meg agyamat, szívemet s
talán még sohasem láttam ilyen szürkének,
hétköznapinak, vigasztalannak, sötétnek ezt
a földi világot.

A mult pénteken résztvettem Buda-
pesten egy régesrég begyepesedett sir fel-
bontásánál. Garay Jánosnak, Szekszárd költő-
jének öt éve pihenő hamvait helyeztük át
más sirba. A főváros becsülte meg őt. Disz-
sír helyet engedélyezett neki.

A sirbontás külsőségeit már elmondtam.
Ott volt a család, az Akadémia, Kiszalud
társaság. Szekszárd város, szóval azok, akik
Garayhoz közelebb állottak. Megvolt tehát
az illendő tisztesség.

Az ásó, kapa serényen működött. Két
sírásó felváltva jó félóraig dobálta ki a tele-
vény vörös földet, amíg az elmállott deszka-
koporsó maradványai előtűnedezték.

Előbb a költő fiának, Ákosnak hamvai
kerültek napfényre. Jó, hogy kéznél volt az
öreg Garay Antalnak fényes memóriája.
Bizony a fiut temetjük el az apa helyett,
de ő figyelmeztetett, hogy a költő még mé-
lyebben alussza örök álmát.

Ástak tehát tovább, mélyebbre, még
mélyebbre. A haza csak a kenyeret sajnálta
költőjétől, a sirt nem. Becsületesen megadta
neki, a kidukáló 6 lábnyi mélységet.

No de itt van már az a bizonyos tubák
szintű, barnás csik a földben, ez az elkorhadt
koporsó fedele.

Lassan, vigyázva! hangzik felülről a
temető igazgató utasítása.

A két kérges kezű sirásó gyöngéd
kegyelettel rakosgatja ki a csontokat a sir
szétre. Ez itt a láb, az oldal, a karcsont s
végtére a fej, a koponya . . .

Lehajoltam, végig simítottam a földes
homlokcsontot, mereven belenéztem a sötét
szemüregbe . . .

S valami sajátos, kimondhatatlan ér-
zés járta át egész valómat. Kellems semmi
esetre sem volt, a mit éreztem. Miért hazud-
nám, nem fájdalom volt az, de bizonyos le-
vertség, olyan zsibbadtság féle, vagy nem is
tudom én micsoda. Annyi tény, hogy azalatt
a pár pillanat alatt kérdés kérdésre tolt
agyamba. Ilyen hát a halál, vagy inkább az
— örökélet? Nem furcsa, különös az, hogy
ez a kiaszott, szétmálló koponya egyszer tele
volt érzéssel, gondolattal, a halhatatlanság
vágyával? A fájdalom, kin, aggodás, szere-
tet csak úgy tombolt, viharzott benne s édes
kaczagó rimekké változott, mire onnan kiért.
Igy gyöngyözik e pezsgő, a kagyló fájdalma,
igy változik át értékes — gyöngygyé . . .
De furcsa, mégis furcsa . . . Ezek közt a
szűk csontfalak között, hogy fért meg annyi
érzés és gondolat? Kont harmincz nemes
társával, a vidám Obsitos, a hatalmas Szent
László . . . S ez a megbarnult koponya tu-

dr. Rubinstein Mátás izr. lelkészek és főgimn. hittantanárok felavató beszédei. 7. Wigand János főgimn. igazgató átadja a zászlót az ifjúságnak; László József, a f. tanév VIII. osztályu növendéke, az ifjúság nevében átveszi. 8. Nemzeti zászló. Huber K.-tól. Éneklí az ifjúság vegyeskara. 9. Ünnepi költemény. Szavalja Wágner Lőrincz joghallgató, az intézet volt növendéke. 10. Szózat. Éneklí az ifjúság. 11. A szögek beverése; az igazgató zárószavai, 12. Rákóczi induló. Előadja az V. honvédkerület zenekara. 13. 1 1/2 órákor díszbéd a kaszinó kertjében. Egy teríték 4 korona. 14. 5 órákor tornaverseny a főgimnázium melletti játéktéren. 15. Este 9 órákor a Kaszinó táncestélye, a szünóra alatt cabaret. Az ünnepély egyes pontjai között, valamint a fölvonulásoknál, mise alatt a torna-versenyen és a kaszinóestélyen az V. honvédkerület zenekara játszik

Wosinsky keleti szobája.

Wosinsky Mórnak, a most egy éve elhunyt jeles tudósak szépséges keleti szobája a maga egészében nincsen meg többé. Elárverezték, széthordták darabonként, nem mondhatni, hogy potom pénzért, mert elég jól kelt el a legtöbb tárgy s mi mégis végtelenül sajnáljuk, hogy ez a szép gyűjtemény a maga egészében együtt nem maradhatott. A tudósok kimondták az anatómát, hogy ennek a pazarul berendezett keleti szobának muzeális értéke nincs. Fűtyölünk azonban mi az ilyet állító tudósokra. A szépnék mindig meg van a nemesítő, izlés finomító hatása, tehát már ez az egy dolog is elég lett volna arra, hogy Wosinskynak ez a kis földi paradicsoma külön helyet kapjon a székszárdi muzeum valamelyik sarkában. Tudományos értéket s becsét kerestek az urak? Azt is találhattak volna benne, finom izlést, poezist bizonyára sokat, igen sokat. Felaggatott darázsészkeket látok a muzeumban eleget s nem voltak kíváncsiak a szenvedélyes műgyűjtőnek, ennek a szorgalmas, munkás méhnek nagy fáradsággal összehordott kincses házára, erre a tarka színes álmokra, mely ragyogott, fénylett, mint maga a mesés napkelet...?

Wosinsky emlékeit soha szebben, találóbban meg nem lehetett volna örökíteni, mint ennek a szép gyűjteménynek együttartásával. Az ő szép lelkének, nemes idealizmusának,

dott egykor annyit szenvedni, ez lángolt a hazáért, Istenért, a magyar néért, a kinek már csak születni is nagy és szép gondolat? S miért lángolt, miért szenvedett? Ezért? Ennyiért? kenyér helyett, egy — marék virágért?

Valamennyien körülbelől ilyen formákat gondolhattunk, mert mindnyájan szótlanul, mereven bámultunk a nyitott sirba. Kozma Andor, a vidám szavú Koboz legalább felriadt álmadozásából, a mikor a sirra mutatva megszólítottam:

— Ime, egy ember, a ki a halhatatlanságról álmodott... Hát érdemes nagy embernek lenni?

— Se kicsinek, se nagynak. — Vanitatum vanitas... mormolta ő.

Jöjjön inkább nézzük meg, amíg itt a munkával elkészülnek — édes atyám sirját.

Négyessyvel, az Akadémia küldöttjével közrevettük, s ő tovább fűzte a gondolatot, beszélni kezdett az úgynevezett örökletről:

— Nevetséges örökletről beszélni. Ki él örökké? Senki! Még e sir lakója se. Pedig tudja-e ki nyugszik itt? — Kossuth Lajos. Megálltunk egy percre.

Igen, igen úgy van. Halhatatlanság... örök élet? Ilyen nincs. Hát a piramisok lakói is nem erről álmodoztak? S hányan tudják ma még csak azt is, hogy kik nyugsznak ott s lesznek-e vajjon még gulák egyáltalán pár ezer év múlva?

— Bizony erre még Kallós remekműve, a Kozma Sándor siremlékén írásába elmerülő római törvénytudó sem tudott megfelelni, a siron pompázó rózsabokor fesledező száz meg száz bimbója is csak mosolygott. Mentünk hát vissza Garay sirjához.

kiváló szép érzékének, páratlan rendezői szakértelmének tanubizonyosága volt annak a pazar szobának minden egyes műdarabja. Büszkesége, dicsekedése volt ez az egyébként szerény Wosinskynak. Csak látták volna a tudós urak az ő széles pupilláját még szélesebbre tágulni, amint én láttam, a mikor egy-egy új látogatót vezettem hozzá a híres szoba megtekintésére — talán megkegyelmeztek volna e szép szobának? Milyen hévvel magyarázott, ismertetett ott mindent. Egész történetek fűződtek minden egyes műdarabhoz. Ez Azzsiából való, ez Konstantinápolyból, ezt a selyemszőnyeget gróf Teleky Sándorné a ruhája alatt csempészte át a határon...

Most már mindennek vége. Dobra került a sok szép jószág. Ez ezé, az amazé. Még jó, hogy a legtöbb műtárgy kegyeletlen kezekbe jutott, de sok vándorolni fog azért kézről-kézre, hirdelve mindenfelé Wosinsky nagyságát, de egyuttal a vele szemben elkövetett kegyetlen — kegyetlenséget...

Maga az árverés a szokott sablonok között folyt le. Egyszer, kétszer... senki többet, harmadszor...

Az árverést dr. Káldy Gyula kir. közjegyző vezette. Jelen voltak: dr. Wosinsky István balfi fürdőtulajdonos s özv. dr. Treier Józsefné, az elhunyt testvérei. Az alapítványok igazgatósága részéről dr. Sebestyén Emil jogügyi tanácsos Budapestről, sőt Bécsből is több műkereskedő jelelt meg, dus aratásuk azonban nem igen volt, a szebb műtárgyak Szekszárdon maradtak.

Az elért vételár 6215 K 10 f.

Végül ide írtatjuk a vevők nevét s tesszük ezt csak azért, mert a milyen bolond nemzet vagyunk, ötven—száz esztendő múlva valakinek még észbe jut összegyűjteni a székszárdi muzeum nagynevű alapítójának emlékeztetere s éppen talán az itteni muzeum számára a most oly könnyelműen elfecsérelt műtárgyakat. Legyen meg legalább a névsor.

Ne tessék nevetni. Így szoktuk a dolgot rendszeren csinálni.

Vásároltak tehát: Wolf Henrik, a Katholikus kör, Silbermann Jakab (Paks), dr. Wosinsky István, Simontsits Elemér, dr. Leopold Kornél, Örfly Lajos, Bodnár István, Kunfi Károly (Tolna), dr. Martin József, Undi Karla (Gödöllő), Hazslinszky Géza, Steiner Lajos (Bpest), dr. Sebestyén Emil jogügyi tanácsos (Bpest), dr. Döry Jenő, dr.

Ott éppen rakták bele a korhadtt esontokat a koporsóba. A koporsó kívülről fehér volt, de a belseje annak is csak olyan, mint minden koporsónak, sötét, vigasztalan. Nem, mégis jutott belé egy kis fény és világosság. A költő leánya, Garay Gizella elküldte apja kedvenc virágait, ráfektették azokat a korhadó esontokra, ott pihent azokon a költő testvérjének, Garay Antalnak gyönyörű koszorúja is. Távolabb még egy koszorú szerénykedett. Szerénykedett, hangsúlyozom, pedig az volt a legdrágább, legpompásabb, a — Kisfaludy társaságé. Talán megérezte ez a koszorú, hogy ő csak a dicsőségnek a hirdetője, de ez előbbi kettő, a — szereteté... A szereteté?

Most már megértettem Kozma Andort. Ez a szeretet vezette el őt atyja sirjához; megértettem az ő borongó skepszisét is, hogy miért hirdette az imént olyan határozottsággal, hogy nincsen halhatatlanság — öröklelet. Igen a dicsőség, a hírnév, semmi. A szeretet minden. Nem a két első élteti az embert, de az utóbbi.

S talán éppen azért nincsen absolut halhatatlanság és öröklelet, mert idővel a szeretet is kihál a lelkekből, pedig mindenki emléke csak addig él, míg vannak, akik szeretettel gondolnak vissza reá.

Abban rejlik tehát a halhatatlanságnak egész titka, hogy mekkora szeretetet tudunk visszahagyni, mintegy elraktározni az utódok szívében; míg ez tart addig élünk, az egyikünk pár évig, mások pár száz évig, de azután biz örökre meghalunk, még pedig úgy, hogy talán már a végítélet trombitája sem tud új életre támasztani.

Káldi Gyuláné, Steiner István, Leopold Lajos, dr. Perczel Béla, Sternberg Z. J., Majtin József (Bpestről).

Es lelkész társai? Bizony érdeklődhetek volna legalább, a jobbára teológiai műveket tartalmazó könyvtára és — bíbor sapkája iránt...

B.

Az öngyilkosok.

A fővárosi lapok ép úgy, mint a vidékiek nap-nap után hozzák a híreket, rémregényes eseteket, hogy X. Y. öngyilkos lett, vagy csak öngyilkos akart lenni. Maga egy székszárdi lap 4—5 esetet hoz fel hetenként, a fővárosi lapok meg mindennap többet. Hát még akikről nem tud a krónika?!

Csak nemrégiben olvastam „Az Ujság” című napilapban az öngyilkosságról érdekes feljegyzéseket. Egyik gyávaaságnak, másik erőnek minősíti, mégis a legtöbb elítéli. Ez természetes. Lehet bárkinek bármilyen véleménye az öngyilkosságról vagy az öngyilkossági kísérletről, de egy feltétlenül igaz marad, a mi a vallás elvén is nyugszik, hogy az életet mindenki mástól kapta, attól magát megfosztania joga nincs!

Az öngyilkosságnak módja ezerféle. Egyik golyóval, másik kötéllel, ismét más vízbeüléssel kíván szabadulni az élettől, melylyel megbirkózni vagy nem tud, vagy nem akar. Egy gyöngye szerelmi bánat, egy ideig-óráig tartó szerelmi mámor, anyagi vagy erkölcsi balsiker, pillanatnyi szerencsétlenség megzavarja a férfi és nő, ifjú és öreg lelkületét s kezébe adja a gyilkos szármot, észébe hozza az öngyilkosság gondolatát s menekül, fut, szalad az élettől, ha tud egyenest a haláiba.

A régiek azt tartották, hogy az öngyilkos az öngyilkosság elkövetésekor elveszti esztét, szóval az öngyilkos nem tökéletes esztű. A katolikus egyház ezen az alapon ma már el is temeti az öngyilkosokat, holott azelőtt egyházi funkció nélkül a temető árkában volt a helyük azoknak. Ezzel szemben sokan vannak, kik kétségbe vonják, hogy az öngyilkos elméje nem lenne tökéletes, mikor látják, hogy micsoda előzményei és következményei vannak az öngyilkosjelölt öngyilkossági kísérletének. Ide is, oda is levelet ír, sokszor szépen, semmi zavar nélkül. Öngyilkosságának okát oly igazi kiszinezéssel adja elő, hogy az olvasó zavarba jön s önmagától kérli: vajjon az öngyilkosjelölt helyzetében nem ugyanazt tette volna-e ő is? Mégis a legtöbb jó lelkületű ember fázik az öngyilkosság gondolatától, idegenkedik az életben maradt öngyilkosjelöltektől. A nagyobb lelki erő, erősebb jellem, vagy a vallás fogalma teszi-e ezt sokaknál, ki tudná megmondani?!

Öngyilkosjelöltektől tehát csak fáznak, idegenkednek sokan, de meg nem vetik, mint teszem a gyilkosokat. Nem vetik meg társadalmi érintkezését, nem szakítják meg vele azért, mert ha valami erős lelki megrázkódtatáson ment az öngyilkosjelölt át, tettet némileg menthetőnek vélik s különben is pillanatnyi elmezavart tesznek fel róla. Egyébként vannak mások, kik az öngyilkosjelölttel semmi körülmények közt sem ülnek szívesen egy asztalnál, kik nem szívesen tartják fenn vele a társadalmi érintkezést.

Sokszor nem sikerül az öngyilkosjelölt öngyilkossági kísérlete. Csütörtököt mond a forgópisztoly, vagy nem jól talál, idő előtt kimentik a vízbefulástól, levágják a kötelet stb. Ilyenkor az öngyilkosjelöltben — alig néhány kivétellel — feltámad a lelkiismeret, kerüli az embereket, szégyenpir tölti be arcát, ott hagyja, tova megy a helytől, hol szerencséjére vagy szerencsétlenségére meghalnia nem sikerült. Viszont vannak azért olyan jelöltek is, a kik „virtus”-nak találják a próbálkozást és fel se veszik az öngyilkossági kísérletet.

Már most nehéz lenne az öngyilkosságról valami általános szabályt kimondani. Se nem kihágás, se nem büntett, a bíróság nem törődik vele. Társadalmi téren kinek ez, kinek az a véleménye s minden vélemény

tisztelni kell. Az öngyilkosok és öngyilkosjelöltek tehát csak maguknak tartoznak — általánosan — felelősséggel öngyilkosságukért vagy öngyilkossági kísérletükért. Pedig ha volna valamely általános szabály, (ha nem is büntető törvény) mely az öngyilkosságot, az öngyilkossági kísérletet elítélne, azt hiszem, az öngyilkosjelöltek legkevesebb 50%-a még gondolni sem merne az öngyilkosságra, sem hogy azt végrehajtaná.

Crassus.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolna vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését e hó 11-én d. e. fél 10 órakor tartja meg.

A központi választmány ülése. Tolna vármegye központi választmányának f. hó 9-én tartja ülését. Tárgya az 1909. évre érvényes névjegyzékek ellen beadott felszólamlások elintézése.

HIREK.

Szekszárd és Vári Antal.

Vári Antal, a tolnamegyei származású jeles költő, az Ország-Világ szerkesztője, gyönyörű tárczát írt az Egyetértésben Garay Jánosról, az Obsitos költőjéről. Az ő meleg közvetlenségével sok kedves dolgot mond el Garay életéből, de esztanóul némi kis vaddal lép fel Szekszárd ellen. Többek között így ír:

„Azóta sokszor jártam lent Szekszárdon, hol átutazóban, hol rokonokat látogatni, egyszer odát is olvastam a Garay-szobor leleplezésén. Elfeledtek engem ott végkép, még a nevemet sem tudják.”

Ezután felemlíti, hogy az óda pályadíjat édes anyja intencióinak megfelelően alapítványul tette le, hogy annak kamatából évente, Garay János ünnepén, édes anyja nevére koszorút tegyenek le a szoborra. Itt e témát tovább nem folytatja, nyilvánvaló azonban, hogy az iránt érdeklődik: mi is lett azzal az alapítvánnyal? Megfelelünk reá. Az alapítvány megvan. A kaszinó kezeli. Ma már kamataival együtt 144 kor, 23 fillér. Eddig ugyan még nem helyeztek koszorút belőle a szoborra, mert várják, hogy a tőke felszaporodjék. De meglesz majd az is. Nem feledték el tehát itt sem Garayt, sem Váradit, mert Szekszárdot méltán lehet nevezni a — *kegyelet városának*. Egyébként meggyőződhetik minderről a kedvesen rezignáló poéta. Jöjjön közenk minél hamarabb, például a télen egy felolvasásra s tapasztalni fogja, hogy csupa szeretetből, a sok ölekezéstől ropogni fognak összes csontjai.

B.

— Előfizetőinknek, munkatársainknak és olvasóinknak boldog pünkösdi ünnepet kívánunk.

— Személyi hir. Kurz Vilmos várm. árvászei elnök három heti szabadságra ment s ez idő alatt Herculesfürdőn tüdül.

— Szolgálati jubileum. Krautsack József pénzügyi számtanácsos, szekszárdi számvéviségi főnök folyó évi július 1-én tölti be 40 éves szolgálatát. — Ezen — az állami tisztviselők életében oly kiváló és fontos évfordulót a szekszárdi pénzügyigazgatóság m. r. számvéviség megülni óhajtja, ezért elhatározta, hogy folyó év július 1-én este, 8 órakor, Szekszárdon, a „Polgári olvasókör“ nyári helyiségében a jubiléus tiszteletére irosas vacsorát rendez. Az e célra szolgáló meghívót tegnap köldötte szét Máthás Kálmán p. ü. számtanácsos a helybeli s vidéki kartársakhoz, kérve, hogy az aláírási ívet folyó hó 25-éig hozzá visszaküldjék.

— A főgimnázium vizsgalatai. Lapunk mult heti számában megírtuk, hogy az érettségi vizsga e hó 4—5—6-án lesz. Az utolsó pillanatban azonban Madzsar Gusztávnak, az érettségi vizsga elnökének kívánságára a vizsga napját megváltoztatták, vagyis június 9—10 és 11-én lesz az érettségi vizsga; június 15—16—17 és 19-én tartják

az I—VII. osztályok rendes vizsgalatait; míg 22 és 23-án lesznek a magánvizsgálatok.

— Lemondott képviselőjelölt. A paksi választókerület eddigi hivatalos képviselőjelöltje, báró Jeszenszky Ödön, a jelöltségről lemondott s így ez időszert mad Kovács János, ellenfél nélkül áll.

— Képviselőválasztás Pakson. A vármegyei központi választmány e hó 1-én tartott ülésében a Paks választókerületi képviselőválasztás határnapját f. évi június hó 20-ára tűzte ki. Választási elnök Fördös Géza paksi ügyvéd, helyettes elnök Angyal Béla dunaföldvári kir. közjegyző, jegyzők Popovits Gyula paksi és Takáts Gyula dunaszentgyörgyi főjegyzők.

— Lemondás. Dr. Steiner Lajos szekszárdi ügyvéd az állandó választmányban viselt tagságáról lemondott.

— Adományok a Wosinski-szoborra. Gohl Ödön budapesti muzeumőr, Antal Mariska 5—5 koronát adományoztak a Wosinski-szoborra.

— Halálozás. Bán Zsigmond szekszárdi kir. törvényszéki bír Szekszárdon május hó 30-án 45 éves korában meghalt. Halálát özvegye szül. Moldauer Etelka és fogadott leánykaja Elza gyászolják. A boldogult temetése folyó hó 1-én ment végbe általános részvét mellett. Megjente a temetésen Hazslinszky Géza törvényszéki elnök vezetése alatt a bíróság tagjai testületileg és köszorút helyeztek a korán elhunyt kartárs koporsójára. A család gyászjelentésén kívül a halálesetről a bíróság tagjai a következő gyászjelentést adták ki: „A szekszárdi kir. törvényszék, a kerületéhez tartozó kir. járásbíróóságok, valamint a szekszárdi kir. ügyészség tagjai fájdalommal tudatják, hogy szeretett kartársuk Bán Zsigmond kir. törvényszéki bíró életének 45-ik évében, folyó évi május hó 30-án, hosszas szenvedés után elhunyt. Szekszárd, 1908. évi május hó 30-án. Nyugodjék békében!”

Késmárky Iván paksi ügyvédet és kiterjedt családját súlyos csapás érte nejeinek, késmárki Késmárky Ivánné, szül. révkomáromi Németh Teréziának hosszas szenvedés után 1908. június 2-án este 10 órakor, életének 58-ik évében történt elhunytával. A köztisztvisletben állott urinő földi maradványait f. hó 4-én délután 4 órakor temették el általános nagy részvéttel a paksi kalvária temetőben levő családi sírboltba. Halálát gyászolják: Késmárky Iván, az elhunyt férje, Késmárky Dezső, Késmárky Irén férj. dr. Angyal Pálné, Késmárky Béla, az elhunyt gyermekei. Késmárky Dezsőke, Késmárky Iván, Angyal Irénke, Angyal Márta, Angyal Bandi, Angyal Erzsike, Fördös Gyula, az elhunyt unokái. Dr. Angyal Pál, Fördös Gyula, az elhunyt vejei. Téry Mariska férj. Késmárky Dezsóné az elhunyt menyje. Németh Anna férj. Szabó Gyuláné, Németh Fanny férj. Vaszary Jánosné, Németh Klótid özv. Lévy Istvánné az elhunyt testvérei. Dr. Késmárky István, Szabó Gyula, Vaszary János az elhunyt sógorai. Késmárky Katalin férj. Pataky Lászlóné, Schulhoff Paula, Késmárky Károlyné, Szenes Janka, özv. Késmárky Györgyné az elhunyt sógornői.

— A vértanuk ünnepe. Az eperjesi vértanuk országos ünnepe e hó 11-én lesz. Az Országos Tanár-Egyesület Wigand János szekszárdi állami főgimnáziumi igazgatót kérte fel képviselőjéül, ki azonban az éppen akkor folyó vizsgák miatt nem vehet részt a szép, hazafias ünnepségen.

— Új alapító tag. Az özv. Simontsits Béláné vezetése alatt álló Szekszárdi róm. kath. Óvodát és Gyermekehelyet fenntartó Egyesület alapító tagjainak száma örvedetesen szaporodik. E héten 100 koronával alapító tag lett Simontsits Andorné, születte Csávossy Melanie urnő is.

— A baja—bátaszéki vonalon a földmunkából eddig 800,000 m³ teljesített, ami az előirányzott mennyiség mintegy 90 százalékának felel meg. A nagy Dunahíd parti és mederpillérei javarészt fel vannak falazva, három ártéri nyílás vasszerkezetének szerelése befejeztetett; a középső nyílások szerelő állványait ezölöpözik. Munkában vannak továbbá a kisebb hidak falazási munkái. Az összes

teljesítmény az előirányzott munkák mintegy 60 százaléka. A munkák határideje 1909. évi október 1-je.

— Kinevezés. A pécsi kir. főügyész Varga Ádám szekszárdi törvényszéki fogház-ért, ezimzetes fogházörmezt a szekszárdi törvényszéki fogházhoz fogházörmeztérre, az altiszti fizetési osztály 4-ik fokozatába kinevezte.

— Kertmegnyitás. A Szekszárdi Polgári Olvasókör kerthelyiségét holnap, pünkösdi vasárnapján este 8 órakor, Garay Lajos zenekarának közreműködésével megnyitják.

— Pályázat internátusba való felvételre. A Dmke. makói diákonthonába az 1908—9. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási, orvosi, bűtorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési, és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1908. évi július 10. napjáig adandók be a Dmke. makói diákonthonnak felügyelő bizottságánál. — Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákonthon igazgatósága Makón.

— Közös gépműhely. Szekszárdon, az építőipar és fűipar érdekében létesítendő közös gépműhely tárgyában e hó 8-án, pünkösdi hétfőn délelőtt 9 órára az ipartestület elnöksége az ipartestület helyiségébe fontos értekezletre hívta össze az érdekelteket.

— Felmentés. A belügyminiszter a pécsi m. kir. állam gyermekmentésénél dr. Würm-feld Zoltán kórházi orvosot a másodorvosi teendőket ellátása alól felmentette.

— Legényegyleti mulatság. A szekszárdi kath. Legényegylet május hó 31-én a vasuti vendéglőben sikerült nyári mulatságot rendezett. A bevétel 209 K 63 fillér volt.

— Ejegyzés. Heringh Sándor Tamási-ban eljegyezte Piringer Gizellát.

— Házinyultenyésztő Egyesület. 1908. év május 10-én alakította meg Horváth Ferenc rk. oszt. tanító, az általa szervezett, immár 3 ik egyesületet, a „Tolnai Házinyultenyésztők Egyesületét“. Ezen egyesület azonban csak ugy jöhetett létre, hogy az államtól mintegy 780 kor. árú, tenyésznyulat kaptak a tagok. A tagok közt képviselve van a tanult iparos és földműves osztály. Május 23-án érkezett meg a 104 drb. tenyésznyulat, mely szálimány általános érdeklődés tárgya volt. Sajnos azonban, hogy eddig már 14 drb. elhullott abban a betegségben, melyet a nagy forróságban kaptak meg, a szegény állatok.

— Névmagyarosítások. Unger Antal és Unger Károly szekszárdi lakosok családi nevének Udvardi-ra, Lófinik Henrik dörpatlani lakos család nevének Lovasi-ra, Aur József ozorai lakos, esendőrörsvetző családi nevének Almási-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Tűz. Decsen e hó 3 és 4-ike közt éjjel 1 órakor tüzet jelzett a tűzoltókörtűs és csakhamar összesereglett a tűzoltótestület egy része. A tűz Kukorikó Pál házat hamvasztotta el, amely nem sok értéket képviselt. A tűzoltók főtörékve különben az volt, hogy a szomszéd házakat mezték meg, ami a buzgó és képzett tűzoltóknak sikerült is.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvíz hatásmennyi hasonló vizet, tartós hashajtó valása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már, kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

— Alapszabályi jóváhagyás. A „Kegyelet“ dunaföldvári segélyegylet módosított, és a tamási-i keresztény szociálisták alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— Meglopta a gazdáját. Morócz János, a szekszárdi Obernig féle vendéglő házi szolgálója egy nyitva hagyott fiókból gazdájától 50 koronát ellopott s abból jó napot rendezett magának, azonban gazdája feljelentésére a csendőrség elfogta és átadta a kir. ügyészségnek.

— Titokzatos halál. László Jánosné lápfői asszonyt a naki határban gyanus körülmények között halva találták. A tamási kir. járásbíróától a vizsgálobíró a helyszínerre utazott.

Irodalmi estély.

Budapest író- és művész társadalmának néhány év óta egy mindenképpen helyes, dicsérni való és támogatásra érdemes szokást valósított meg a maga körében.

Mikor nevezetesen a főváros évenkénti nagy művészi és irodalmi idény élete a nyári hónapokra befejeződik: a fővárosban élő író- és művész-társadalom néhány tevékeny tagja felkeresi a nagyobb vidéki városokat, hogy a magyar nemzeti génusz legújabb előrefejlődéséből, az újabb irodalmi és művészi eseményeket megismertesse a vidék társadalmával.

Amint értesülünk: T. *Hadrik* Anna asszony után most két tehetséges fővárosi íróember: *Peterdi* Andor és N. *Enyedy* Barna jönnek le legközelebb a fővárosból, hogy néhány nagyobb vidéki városban egy-egy irodalmi estélyen, felolvasásban megismertessék az újabb irodalmi eseményeket, irányokat, törekvéseket.

Franciaországban már körülbelül másfél évtizede divik ez az u. n. irodalmi vándorutazása a fiatal írói generációnak, s ott is, a francia közélet egyik nevezetes eseménye ez.

Az ilyen felolvasásoknak magasabb célja az, hogy azokat az új művészi irányokat, a gondolat-életnek azokat az újabb forradalmi törekvéseit, amik egy-egy nagyobb lendülettel viszik előre a művészi tökéletesedés felé a haladó emberiséget: megismertessék a főváros művész-társadalmától távol élő vidéki közönséggel s így természetes kapcsolatot teremtsenek a főváros és a vidék gondolati s szellemi élete között.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Gyűjtés. *Kiss* Károlyné urnő és *Szabó* Mariska urhölgy a ref. egyházban urvacsorai kenyérszótó és kelyhek beszerzésére gyűjtést rendeztek. Eredetileg az volt a cél, hogy a nevezett szent edények már a pünkösdi ünnepekig beszereztetnek, de az idő rövidsége miatt erről a tervről le kellett mondani. A szent edények most már csak az új kenyér áldásaiért tartandó hálaadó ünnep alkalmával szenteltetnek fel s akkor vétetnek használatba. — A gyűjtőknek a lelkes fáradozásért, a jószívű adakozóknak a meghozott áldozatért e helyen is köszönetet mond s az adományokat — a szerkesztőség szíves engedelmével — a gyűjtött sorrendben e helyen nyugtázza *a református egyház.*

László Lajosné 2, Szabó Ferenczné 2, André István 1, Horváth Mariska 2, Wigand Jánosné 2, Horváth József 2, özv. Barakoviczné 1, Mattionné 2, Tóth Károlyné 10, özv. Sass Istvánné 2, Krammer Vilmos és leánya 250, Vendli Aranka 1, Körmendi Vilma 2, Sachsenheimné — 80, dr. Szentkirályi Mihály 2, Rácz József 1, özv. Korbonics Dezsőné 1, Kovács Dávid 2, Zieglerné 250, Schneider Jánosné 2, dr. Hilbert István 1, Mányoki Kornél és Ödön 2, Vattáné 1, Wolf Henrikné 2, dr. Abay Leó 2, Bodnár István 2, Kenézy Endre 2, Kontskó Endre 1, Somossy Lipót — 40, Szabó Lajos 1, N. N. — 40, Ledniczky 1, Györfi Benő 1, Jakab László 1, Borostyán Sándor 220, Dezső Jakab 1, Géczy Sándor 1, Nits Istvánné 2, Kurcz Vilmos 2, Haypál Sándor 1, Papp Gyula 1, Bajó Pál 2, Bajó János 1, Dömötör Miklósné 2, dr. Herczegh Gyula 2, György György 1, Parragh Jánosné — 60, Varasdy Lajosné 2, Hoff Henrikné 1, Müller Imre 2, Pirnitzer Manó 2, Hradek Gusztávné 1, Bán Zsigmondné 1, Fischer 2, Szász Károly 1, Szigety Lajos 2, dr. Tanárki Árpád 2, dr. Sztánó Sándor 2, Máhis Kálmán 2, Agoston István 1, N. N. — 20, Dömötör Erzsike 1, Bereczky Endre 1, dr. Gyenes József 4, Szász Endréné 2, dr. Beöthy Károly 3, özv. Duzs Sámuelné 3, Halász Gézané 2, Gyergyai J. Dezsőné 1, Leicht Lajosné 2, Krautsack Mimike 2, Hradek Edéné 1, N. N. 1, Biróyné 2 korona.

(Folytatjuk.)

VIDÉK.

Színészet Gyöngön.

Május elseje óta *Kerényi* Ignác jól szervezett színtársulata működik Gyöngön és teszi élénk és változatosá annak nagyon is csöndes és egyhangú társas életét. A huszonkét tagból álló társulat kiváló tagjaiul a hölgyek közül *Balog* Árpádnét, *Kerényi* Ignácznét, *Dobrosi* Tiezát, *Dimény* Jolánt és *Darvas* Irént említi tudósítónk, a férfiak

közül pedig *Balog* Árpádot, *Berekszői* Józsefet, *Kerényi* Ignácot, *Kiss* I. Sándor tenoristát, *Tompos* Péter baritonistát és *Réti* László színházi titkárát.

A műsor is változatos. Június 3-án és 4-én nagy műkedvelői előadás és cabaret-estély volt, a melyen a gyöngyi műkedvelők „Az egyetlen leány” vígjátékot adták elő, a négy évszakot és Pannoniát élőképekben mutatták be, a cabaret-részben pedig (a *Politzer* cég utazója, néger szerenád, *Berger* Zsiga, *Tóni* néni, a *Parasztbeesület* operából *Szicziána* stb.) a színtársulat komikusai és énekesei excelláltak. A társulat a pünkösdi ünnepek után *Högyészre* megy. *Högyész* közönsége bizonyára melegebben felkarolja majd a magyar színművészet vándorait, amit a tehetséges társulat élénk és összevágó előadásaival méltán meg is érdemel.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumegyesületi közgyűlés. A tolnamegyei muzeumegyesület, f. hó 11-én, délután 4 órakor, a vármegyeház nagytermében, közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Titkári jelentés az egyesület 1907. évi működéséről. 2. Pénztáros és számvizsgáló bizottság jelentése az évi zárszámadásról. 3. Pénztáros jelentése a *Wosinsky*-szobor alapról. 4. A tisztikar és választmány ujjalakítása. 5. Indítványok.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: *Nagy* Béla.

Egy néptanító elégtétele.

Szerény nézetem szerint, a legfényesebb elégtétel valamely bántalom, vagy rágalmazásért, a hírlapi vagyis nyilvánosan nyert elégtétel.

Ilyenben részesült az én kedves és felejthetetlen tanítóm, *Bene* Lajos nyug. kántortanítónak fia, *Bene* Béla kurdi rk. tanító, ki e becses lap május 30-án megjelent 22-ik számának tanúsága szerint: 150 kor. jutalmat nyert, a *magyar nyelv tanítása körül kifejtett szorgalmáért.*

Igaz ugyan, hogy 35 tanító lett kitüntetve, de ezek egyikét sem vádolták azzal, hogy germánizál, vagyis, hogy a gondjaira bízott gyermekeket elnémetesíti, mint megrágalmazták *Bene* Lajost és fiát *Béla*t. Ennek a rágalomnak volt a következménye az, hogy *Bene* Béla a kurdi kántorválasztásánál a pályázatból kizárattott.

S ha kérdezzük, hogy mint eshetett meg ez a dolog, úgy a válasz itt is csak az lehet: „Keress az aszonyt!”

Bene Béla ugyanis, nem kívánta egy fővárosi hírlapíró hölgyének a kegyeit ki nyerni és ezért a hírlapíró tele kürtölte Magyarországot azzal, hogy *Bene* Lajos és *Béla* tanítók németesítenek. Hogy mindez rágalom volt, bizonyítja *Bene* Béla mostani kitüntetése. Atyja mellett pedig legfényesebb tanúságként áll az a tény, hogy Kurdi község apraja és nagyja beszéli, édes hazánk zengzetes nyelvét: a magyart.

A rágalmozók már előbb megkapták méltó jutalmukat, mert a hírlapíró mint képviselőjelölt csak 7—8 szavazót nyert a föllevezetett polgárság köréből s azok egyikét kénytelen volt pörölni pénzének elutalajdonítása miatt. A hölgy pedig, mint a nemzetközi szélhámosok pénztárosa került a fővárosi rendőrség oltalma alá.

Adja Isten, hogy minden megrágalmozott tanító aránylag ily rövid idő alatt nyerjen oly fényes elégtételt, mint nyert: *Bene* Béla. Tolna, 1908 június 2-án.

Horváth Ferencz
rk. oszt. tanító.

Tanulmányut. A paksi áll. polgári fiúiskola 30 növendéke a tanári karral tanulmányi kirándulást tett az Aldunára.

Gazdasági tanfolyam tanítók és tanítónők számára. Felhívom tankerületem tanítóit és tanítónőit, hogy a „Néptanítók Lapja” f. évi 22. számában kihirdetett gazdasági

tanfolyamra kérvényeiket hozzám e hó 10-éig terjesszék be. Kérvényükbe tegyék ki: 1. életkorukat, 2. gazd. ism. iskolánál vannak-e alkalmazva, 3. hány tanuló járt az 1907/8. tanévben a gazd. ism. iskolába, 4. mennyi a gazd. ism. iskolába utalt tanulók száma, 5. van-e azon iskolánál már gazdasági tanfolyamot végzett tanító, 6. névszerint kik azok, 7. élvez-e a gazd. ism. vezetésért tiszteletdíjat, mennyit és kitől? 8. végzett-e más tanfolyamot s ha igen milyent? végül, 9. hányodszor folyamodik tanfolyamra felvételeért? A kántortanítók ily tanfolyamra felvételük esetén eltávozásukat illetékes hatóságuknál jelentsék be, hogy azok helyettesítésükről kellő időben gondoskodhassanak.

Szekszárd, 1908 június 4.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Tűzoltói tanfolyam tanítók számára.

A tűzoltó szövetség július 5—25-ig Budapesten szaktanfolyamot tart. Felvételre június 15-ig lehet írásban jelentkezni a magyar országos tűzoltószövetség elnökénél (Budapest, VII. Rákóczi-ut 38.) Tandij, beiratásidő nincs, szállást ingyen kapnak és lesz 100 kor. ösztöndíj és vasuti kedvezmény. Tekintve ezen ügynek nemzetgazdasági és humánitárius szempontból való egyaránt nagy horderejét fontosságát, felhívom tankerületem tanítóit, hogy azon minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

Szekszárd, 1908 június 3.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Árvák felvétele. A tanítói árváknak árvaházba való felvételre a „Hivatalos közlöny” t. év 11. számában pályázat van hirdetve. Felvételnek már a 3. dik életévüket betöltött tanítói árvák. Kérvények e hó 20-áig hozzám terjesztendők be. Szükséges mellékeltek: 1. az árva keresztlevele, 2. aláírt értesítő, 3. a szülők halotti anyakönyvi kivonata, 4. szegénységi bizonyítvány, 5. iskolai bizonyítvány, 6. orvosi bizonyítvány.

Szekszárd, 1908 június 4.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Évzáró vizsgák a szekszárdi polg. fiúiskolánál. Június hó 13-án d. e. 8 órakor rk. hittanvizsga, d. e. 11 órakor ev. ref. hittanvizsga, 15-én d. e. 7 ór. kor I. oszt. vizsgája, d. u. 12 órakor ág. ev. hittanvizsga d. u. 7 órakor tornavizsga, 16-án d. e. 7 órakor a II. oszt. vizsgája, 17-én d. e. 7 órakor a III. oszt. vizsgája, 17-én d. e. 11 órakor izr. hittanvizsga, 19-én d. e. 7 órakor a IV. oszt. vizsgája, 20-án d. e. 7 órakor az V—VI. oszt. vizsgája, 25-én d. e. 8 órakor záróünnepély. 11-én és 22-én magánvizsgák.

Pályázat tanári állásra. A bonyhádi főgimnáziumnál a mértani- s szabaddkési- és szépírási tanszékre, továbbá a latinörög tanszékre és tornatanítói állásra valamint a földrajz- és természetrajzi tanszékre a „Hivatalos közlöny” f. é. 11. számában pályázat van hirdetve.

Vizsgák. A szekszárdi rk. hitközségi tanács folyó hó 4-én dr. *Fent* Ferencz szentszéki tanácsos elnöklelte alatt ülést tartott, melyen több kisebb jelentőségű ügy mellett a vizsgák sorrendjét állapították meg. E szerint a vizsgák f. hó 15—17. dik napján tartatnak meg. A *Báter*-téle könyvkereskedésben beszerzendő jutalom könyvekre 70 koronát szavaztak meg.

Tanítók gyűlése. A bonyhádi rk. esperes-kerület tanítóköre *Jozgits* János *Walter* Adám elnöklelte alatt Bonyhádon folyó hó 1-én tartotta meg tavaszi ülését, melyen a püspök által Pécsen rendezendő slójd, ének és zenetanfolyamon való részvételre *Walter* Adám cikói és *Répas* Rezső bonyhádi tanítót jelölték. Az orsz. kath. tanügyi tanács felhívása folytán a nyugdíj törvény módosítására vonatkozó kívánságokról készitendő memorandum megkészítésével *Walter* Adám cikói tanító, világi elnököt bízták meg. *Schlennker* Mihály tetszéssel fogadott szakszerű felolvasást tartott az iskolai olvasmányok helyes tárgyalásáról. Gyűlés után sikerült társas ebédet rendeztek.

Évzáró vizsgálatok a paksi áll. polg. fiiskolában. Junius 16-án lesz az összes felekezetek hittani vizsgálata, 17-én d. e. az I., d. u. a II. osztály, 19-én d. e. a III., d. u. a IV. osztály általános vizsgálata, 20-án d. e. latin és francia nyelvi vizsgálatok, d. u. tornavizsga. 21-én lesz a záróünnepély a bizonyítványok és jutalmak kiosztása.

Új segédtanítói állás. A felsőiregi ref. segédtanítói állomás rendszeresített.

Egyházi tanfelügyelő. A budai gör. kel. szerb egyházmegyei tanfelügyelővé *Milovanovics* Kuzman választott meg.

Záróvizsga. A dunaföldvári önálló szaktanítós gazdasági ismétlő iskolában a záróvizsga e hó 16-án lesz, melyre *Péterffy* Sándor szakfelügyelő 2 budapesti kiküldöttel együtt meg fog érkezni.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: **Schneider János.**

A tolnanémedii községi hitelszövetkezet közgyűlése. A tolnanémedii községi hitelszövetkezet május hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését. A szövetkezet, amelynek 299 tagja van, 357 részjegyre a múlt évben tagjainak 94697 kor. hitelt adott. Betétállománya 85776 kor. 87 fill., a központ drága hiteléből csak 4460 koronát vett igénybe. Az évi tiszta nyereség 489 korona 65 fillér volt, amelyből 48 kor. 69 fillér a tartalékalaphoz esatoltatik, 440 kor. 69 fillér pedig 5% osztalék fejében a tagoknak fizettetik ki. Az intézet szépen fejlődik, ez azonban legkevésbé sem az Országos Központi Hitelszövetkezet gyámolításának tudandó be, hanem a község lelkes, törekvő jegyzőjének és igazgató társainak.

Szerkesztői üzenetek.

H - y I. Pécs. Utólagos szives engedelmével a két utolsó sort elhagytuk. Így hatásosabb a befejezés. A lapot küldjük.

Preceptor. Jövő számban.

NYILTTÉR.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

2150/1904. sz. belügyminiszteri rendelet alapján minden gazdának kötelessége a cséplőgépet, járgányt, **mentőszekrényvel** ellátni. Ez indított arra, hogy mentőszekrényekben és azok kiegészítésére szolgáló cikkekben óriási raktárt létesítsék és ezzel, miután Tolnavármegye központján vagyok — azok beszerzését a legjutányosabb gyári áron az igen tisztelt gazdaközönségnek megkönnyitem.

Mentőszekrény gözcséplőhöz 36 K.
" járgányhoz 8 "
" gyarakhoz, malmokhoz 38 "

Garay Drogéria, Szekszárd,

Széchenyi-utca, Hangel-ház.

Levelileg történt megrendelésre is azonnal szállítok.

Tolna vármegye alispánjától.

Szám: 7031/1908.

Pályázati hirdetés.

Szekszárd rendezett tanácsu városnál rendszeresített és 1600 korona fizetéssel és 400 korona lakbér illetménnyel egybekötött **számvevői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy kérvényeiket hozzám **f. évi június hó 20-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy azon folyamodók, akik az 1883. évi I. t.-cz. 17-ik §-ában előirt minősítéssel bírnak, előnyben részesíttetnek. Szekszárd, 1908. év június 2.

Simontsits Elemér
alispán.

1513., 1522/1908. szám.

Gindlicsalád község előljáráóságától.

Versenytárgyalási hirdetés.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága 3073/kb. 1908., illetve 1734/kb. 1908. sz. határozatával a Gindlicsalád községben (Tolnavm.) **Kistengeliczen** építendő **2 tantermes iskolának** 13.182 K 70 f. és **Jánosmajorban** építendő **iskola és tanítói laknak** 13.799 K 47 f. összegek erejéig az építkezését engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása czéljából **1908. évi június hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára** a kistengeliczi község-ház helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának előállítására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok a kistengeliczi és a jánosmajori iskolára, illetve épületre nézve külön-külön teendők és azokhoz az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a kistengeliczi község-házán a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Az építés f. évi szeptember hó 10-ig teljesen befejezendő. Az épület anyagainak a kölesdtengeliczi vasutállomástól való befuvarozását az építésben érdekelt puszták birtokosai magukra vállalják.

A község előljáráósága fenntartja magának abbéli jogát, hogy a beérkezett pályázatok közül — tekintet nélkül a legolcsóbb ajánlatra — szabadon választhat.

Kistengeliczen, 1908 június 4-én.

Zsigmond Elemér

közs. főjegyző.

Bíró helyett:

Szabó János

közs. II. bíró.

Tanító urak

figyelmébe!

Vizsgalapok finom famentes papíron, magyar, német és diktandó vonalozással, 100 drbonkint 1 korona 10 fillérért kaphatók **Báter János könyv- és papirkereskedésében Szekszárdon, Kaszinó-bazár.**

FRÁNEK JÁNOSNÉ

női kalapdivatterme
Szekszárd, Széchenyi-utca.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy budapesti és bécsi bevásárlásaimból hazaérkeztem s raktáron tartok legújabb divatu párisi és bécsi

női kalap-ujdonságokat,

melyeket a legjutányosabban bocsátok áruba. Főtörökvésem, hogy izléses és olcsó áruimmal a t. hölgyközönség meglegedését kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Fránek Jánosné.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvételre

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában Szekszárdon.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdennöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinék teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabdalmozott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkék a legfinomabb művészekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinék díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 36—52

551 szám.

1908 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a wieni csász. és kir. járásbíróságnak 1907. évi C. IV. 2188/7. számú végzése következtében, dr. Spányi Leó ügyvéd által képviselt, Pollák Adolf javára, Hahn Lipót és társa ellen 572 K 71 f. s jár. erejéig 1908. évi febr. hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti rőfös árucikkék nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. járásbíróság 1908-ik évi V/II. 66/9 számú végzése folytán 572 kor. 71 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi decz. hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 27 kor. 92 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig. Szekszárdon alperes czég üzleti helyiségében leendő megtartására 1908. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 8¹/₂ órája halálidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükség esetén bécsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Szekszárd, 1908. évi május hó 27-én.

Mányoky,
kir. bír. végrehajtó.

25 éves nőtlen, ref. vallású

okleveles gazda,

ki szőlész és borász s három évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, elválna gazdaságban irnoki, segedtiszti állást, vagy gazdasággal kapcsolatban kisebb szőlők önálló vezetését is.

4-4 Czim a kiadóhivatalban.

Aki izléses, esinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Raktáron tart saját gyártmányu diszes hálószaiba berendezést díó-fából, a melyet jutányos áron bocsát áruba. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanonczot keres.** 10—16

423.

szám.

1908.

Árverési hirdetmény.

Mözs község előljárósága a községi képviselőtestületnek 13/rkkgy. 1908. számú határozata folytán közhírré teszi, hogy a község, mint erkölcsi testület és egyesek tulajdonát képező 3394/1495—1600 kat. hold, valamint a m. kir. közalapítványi uradalom tulajdonát képező u. n. Korszófd 102/1270—1600 kat. hold, összesen 3497/1165—1600 kat. hold nagyságú területen gyakorolható

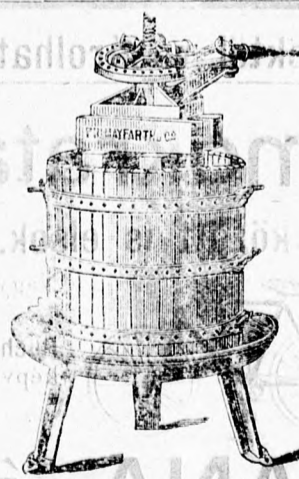
vadászati jog

f. évi június hó 18-án d. u. 4 órakor a község háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1908. évi július hó 1-től 1914. évi június hó 30-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Mözs, 1908 május 23.

2-3

Előljáróság.**Szőlő-sajtók
Gyümölcs-sajtók**

„HERKULES” kettős nyomószervezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyzó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtológok, bogyzó őrlogok

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA” permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntőjeje és gőzhámorai által

BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.

Kitüntetve 600 arany, ezüst éremmel stb. 2-14

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók keresetnek.

Csakis elsőrendű bükkfából!
Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsőrendű bükkfa aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, különként 3 fillér árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos köszén, ugyiszintén tatal brikett szén is kapható.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 4-4

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arcz-erme a **zsirtalan**
DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a **zsirszerű**
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ara 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárb-
ban Szekszárdon. 71-71

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon, Széchenyi utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozásu butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros.

8-52

Mielőtt
személy- jelzalog- v. építési
KÖLCSÖN
iránt intézkedni,
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon-Interrubau
46-31.

Ela d ó há z.

Petőfi-utca, (ezelőtt Kert-utca) 587. számú ház, mely igen alkalmas egyes családnak, vagy szerény igényű nyugalmazott uraknak, szép kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. — Bővebbet

Burka Ferencz

tulajdonosnál.

1-3

Ela d ó bak t a i sz ő l ő.

A Szeremlei-féle 7722 öl nagyságú bak t a i sz ő l ő szabadkézből eladó, akár az egész egy tagban, akár 3 részletben, úgy amint össze lett vásárolva, amely mesgyék máig is fenállanak; és pedig:

I. a **Thodorovics**-féle 4128 □-öl, közepén van a nagy présház teljes felszereléssel,

II. a **Konstánczer**-féle 2779 □-öl, ehez is van présház,

III. a **Zahratka**-féle 815 □-öl, ehez nincs présház.

Venni szándékozók forduljanak levélben **Fördös Dezső** földbirtokos urhoz **Uzd-Borjád**, posta **Sárszentlőrinc**.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás!

az elsők között is elsők.

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, csengők, kürtök stb. felszerelési tárgyakból és a legjobb minőségű kerékpárgummikból állandó, nagyválasztékú raktár.

Jó minőség! Olcsó árak!

Nagy javító műhelyünkben mindenféle munkát olcsón és pontosan készítünk.

Puch-motorkerékpárok és automobílok tolnamegyei képviselői. — Használt kereparokat becserelelünk.

Kedvező részletfizetések!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és műhimzógépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer családi, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépet 10 évi kezességet vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserelelünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — **Szakértő műgépészünket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.**

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

11-52